Lietas arhīva Nr. C-0891-19/4
ECLI:LV:RLPT:2019:1106.C29284018.8.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2019.gada 6.novembrī

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa
tiesnese S.Hrebtova
izskatīja rakstveida procesā civillietu KERRAN INTER LP prasībā vienkāršotajā procedūrā pret sabiedrību ar ierobežotu atbildību "Rīgas namu pārvaldnieks" par naudas piedziņu.

Aprakstošā daļa

AS "Zemju pārvalde", turpmāk – prasītājs,2018.gada 21.martā vērsās tiesā ar prasību vienkāršotajā procedūrā pret sabiedrību ar ierobežotu atbildību "Rīgas namu pārvaldnieks", turpmāk – atbildētājs, par naudas piedziņu. Prasības priekšmets ir zemes nomas maksas un pievienotās vērtības nodokļa parāda piedziņa par laika periodu no 2018.gada 01.janvāra līdz 2018.gada 28.februārim.

Prasības pieteikumā norādīts, ka uz zemes gabala Slāvu iela, Rīga, kadastra Nr.0100 071 0051 atrodas dzīvojamā ēka Slāvu iela 15, Rīga, kuras uzturēšanai un apsaimniekošanai ir funkcionāli piesaistīta daļa prasītājam piederošā zemesgabala. No minētā izriet, ka starp prasītāju un ēkas dzīvokļu (nedzīvojamo telpu) īpašniekiem, ir pastāvējušas un pastāv zemes likumiskās (piespiedu) nomas tiesiskās attiecības.

Pēc 2018.gada 1.janvāra zemes īpašniekam nav izdevies vienoties ar ēkas pārvaldnieku (atbildētāju) par zemes nomas līguma noslēgšanu, kaut gan līdz 2017.gada 31.decembrim zemes nomas līgums starp prasītāju un atbildētāju bija noslēgts un faktiskie apstākļi nav mainījušies

Nedz dzīvokļu īpašnieki, nedz ēkas pārvaldnieks nav veikuši nomas maksājumus par laiku no 2018.gada 1.janvāra līdz 2018. gada 28.februārim.

Prasītājs lūdz piedzīt no atbildētāja kā dzīvojamās mājas Slāvu ielā 15, Rīgā pārvaldnieka par labu prasītājam kā zemes gabala Slāvu iela, Rīga, kadastra Nr.0100 071 0051, īpašniekam zemes nomas maksas parādu 362,82 EUR par laiku no 2018.gada 01.janvāra līdz 2018.gada 28.februārim un pievienotās vērtības nodokli (PVN) 21% 76,19 EUR, kopā 439,02 EUR, kā arī noteikt prasītāja tiesības saņemt likumiskos procentus no piedzītās summas par laiku līdz sprieduma izpildei, lemt par tiesāšanās izdevumu piedziņu no atbildētāja par labu prasītājam.

Prasība pamatota ar likuma "Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" 50.panta pirmās daļas 3.punktu, 54. pantu, likuma "Par zemes reformu Latvijas Republikas pilsētās" 4. panta piekto daļu, 12. panta otro prim daļu, Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 6. panta otrās daļas 4. punktu, 11. panta pirmo daļu, 17.[4] panta ceturtās daļas 3. punktu, Civillikuma 1838., 2141. un 2142. pantu un judikatūru.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 148.panta pirmo daļu 2018.gada 26.martā atbildētājam ierakstītā vēstulē uz juridisko adresi nosūtīti dokumenti – prasības pieteikuma noraksts, paskaidrojumu veidlapa, paziņojums par lietas ierosināšanu un paskaidrojumu sniegšanu. Paziņojumā ietverts izraksts no Civilprocesa likuma 74.panta par pušu civilprocesuālajām tiesībām un pienākumiem (lietas 26.lapa).

2018.gada 02.maijā tiesā saņemti atbildētāja paskaidrojumi (lietas 30. – 32.lapa), kuros norādīts, ka prasību neatzīst. Paskaidrojumos, cita starpā, norādīts, ka atbildētājs neapstrīd, ka starp daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas dzīvokļu īpašniekiem un prasītāju pastāv zemes piespiedu nomas tiesiskās attiecības par dzīvojamai mājai funkcionāli nepieciešamā zemesgabala nomu. Dzīvojamās mājas dzīvokļu īpašnieki nav pārņēmuši mājas pārvaldīšanas tiesības, tādēļ dzīvojamo māju pārvalda atbildētājs. Starp pusēm nav spēkā esoša tiesiska darījuma (spēkā esoša zemes piespiedu nomas līguma), no kura atbildētājam izrietētu kādi pienākumi, tai skaitā pienākums maksāt prasītājam zemes nomas maksu. Starp prasītāju un atbildētāju 2015.gada 26.novembrī noslēgtās Vienošanās Nr.7.4-1/597/2015 pie 2014.gada 19.decembrī noslēgtā zemes piespiedu nomas līguma Nr.7.4-1/1198/2014 par prasītājam piederošā Zemesgabala nomu termiņš ir beidzies 2017.gada 31.decembrī un no tā izrietošās saistības pret prasītāju ir pilnībā izpildītas. Jauns zemes piespiedu nomas līgums nav noslēgts, un puses nav vienojušās par zemes nomas līguma būtiskajām sastāvdaļām, līdz ar to lūgums piedzīt no atbildētāja zemes nomas maksas parādu, kas aprēķināts ar zemes nomas maksas procentu likmi 6% no zemesgabala kadastrālās vērtības gadā, neatbilst likumā "Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" noteiktajam, 2017.gada 1.jūnijā pieņemtajiem grozījumiem likuma 54.panta otrās daļas otrajā teikumā (spēkā no 2017.gada 27.jūnija), kur noteikts, ja puses nevar vienoties, zemesgabala nomas maksa privatizētā dzīvokļa un mākslinieka darbnīcas īpašniekam nosakāma: 1) no 2018. gada 1. janvāra - līdz pieciem procentiem gadā no zemes kadastrālās vērtības [...].

Ar 2018.gada 12.aprīļa Latvijas Republikas Satversmes tiesas spriedumu lietā Nr.2017-17-01 grozījumi Privatizācijas likuma 54.panta otrās daļas otrajā teikumā atzīti par neatbilstošiem Latvijas Republikas Satversmes 105.pantam un spēkā neesošiem no 2019.gada 1.maija, attiecīgi zemes gabala nomas maksa no 2018.gada 1.janvāra ir līdz 5% gadā no zemes kadastrālās vērtības [..].

2017.gada 29.decembrī atbildētājs saņēma prasītāja vēstuli Nr.280839, kurā atbildētājam tika piedāvāts noslēgt zemes nomas līgumus par prasītājam piederošo zemesgabalu, uz kuriem atrodas atbildētāja pārvaldīšanā esošās dzīvojamās mājas, nosakot fiksētu zemes nomas maksu, faktiski prasītājs piedāvāja atstāt spēkā 2015.gada 26.novembrī noslēgtajā vienošanās Nr.7.4-1/597/2015 pie 2014.gada 19.decembrī noslēgtā zemes piespiedu nomas līguma Nr.7.4-1/1198/2014 zemes nomas maksu 5,90 % apmērā no zemesgabala kadastrālās vērtības gadā, papildus piemērojot pievienotās vērtības nodokli.

Atbildētājs 2018.gada 16.janvārī sniedza atbildi prasītājam, norādot, ka atbildētājs dzīvojamo māju dzīvokļu īpašnieku vārdā nevar slēgt zemes piespiedu nomas līgumus, kas neatbilst normatīvo aktu prasībām, vienlaikus piedāvājot noslēgt zemes piespiedu nomas līgumu, nosakot nomas maksu 2018.gadam 5% apmērā no zemesgabala kadastrālās vērtības gadā, uz ko prasītājs atbildi nav sniedzis. Prasības pieteikumā lūgts zemes nomas maksai papildus piemērot pievienotās vērtības nodokli, kam atbildētājs nepiekrīt, jo tas ir pretrunā ar jau nodibināto tiesu praksi šajā jautājumā.

Atbildētājs vērš uzmanību, ka ceļot prasību tikai par zemes nomas maksas parāda piedziņu un tikai par 2018.gada diviem mēnešiem, prasītājs izvairās no valsts nodevas samaksas pilnā apmērā, kāda būtu jāmaksā, ja būtu izteikts prasījums par zemes nomas līguma būtisko sastāvdaļu noteikšanu un zemes nomas līguma noslēgšanu.

2019.gada 21.februārī tiesā saņemti atbildētāja papildus paskaidrojumi un lūgums par pierādījumu pievienošanu (lietas 43.lapa), kuros norādīts, ka starp prasītāju un atbildētāju 2018.gada 27.jūlijā noslēgta vienošanās Nr.7.1-1/822/2018 par zemes nomas maksas par periodu no 2018.gada 1.janvāra līdz 2018.gada 31.decembrim samaksas kārtību, kas noteic, ka atbildētājs dzīvojamās mājas dzīvokļu īpašniekiem par nomājamā zemesgabala lietošanu 2018.gadā veido uzkrājumu zemes nomas maksai, aprēķinot zemes nomas maksu 5,00% apmērā no nomājamā zemesgabala kadastrālās vērtības, ar mērķi samazināt izdevumus iespējamo tiesvedību rezultātā. Ar Vienošanos noteikts, ka starp pusēm nav panākta vienošanās par zemes piespiedu nomas līguma būtiskajām sastāvdaļām par periodu no 2018.gada 1.janvāra, tāpat puses konstatē, ka starp tām pastāv atšķirīgs viedoklis par PVN piemērošanu zemes nomas maksājumiem, ja zemesgabala īpašnieks ir PVN maksātājs un laikā kamēr jautājums nav noregulēts, puses vienojas, ka atbildētājs iekasētos uzkrājumus zemes nomas maksai, maksā prasītājam tādā apmērā, kādā tie iepriekšējā ceturksnī iekasēti no dzīvojamās mājas dzīvokļu īpašniekiem.

Atbildētājs Vienošanos par nomas maksas samaksu iekasētajā apmērā pilda, ko apstiprina paskaidrojumiem pievienotais 2018.gada 17.augusta maksājuma dokuments Nr.18-8221 (lietas 57.lapa), kas apstiprina zemes nomas samaksu 829,07 EUR, kas iekasēta par 2018.gada 1.pusgadu, 27.07.2018. vien. Nr.7.1-1/822/2018, Slāvu iela 15 un 2018.gada 15.novembra maksājuma dokuments Nr.18-8222 (lietas 58.lapa), kas apstiprina zemes nomas samaksu 497,18 EUR, kas iekasēta par 2018.gada 3.ceturksni, 27.07.2018. vien. Nr.7.1-1/822/2018, Slāvu ielā 15 un 2019.gada 15.februāra maksājuma dokuments Nr.19-8221 (lietas 59.lapa), kas apstiprina zemes nomas samaksu 423,94 EUR, kas iekasēta par 2018.gada 4.ceturksni.

Ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2019.gada 20.jūnija lēmumu nolemts aizstāt civillietā Nr.C29284018 (C-0891/19) prasītāju AS "Zemju pārvalde", reģistrācijas numurs 40103891768, ar tā tiesību pārņēmēju KERRAN INTER LP, Skotijas reģistrācijas numurs SL19492. Lēmums nav pārsūdzēts un ir stājies likumīgā spēkā 2019.gada 4.jūlijā (lietas 112. –113.lapa).

Tā kā lietas dalībnieki nav lūguši lietas izskatīšanu tiesas sēdē, kā arī tiesa neuzskatīja par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmo daļu, tiesa civillietu izskata rakstveida procesā, par ko lietas dalībniekiem ir savlaicīgi paziņots, nosūtot informatīvu vēstuli 2019.gada 10.septembrī prasītāja pārstāvei un atbildētājam uz elektroniskā pasta adresēm (lietas 117.lapa).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.^{1}panta pirmās daļas 4.punktu, uzskatāms, ka prasītāja pārstāvei un atbildētājam tiesas dokumenti izsniegti trešajā dienā no nosūtīšanas dienas, ja dokumenti nosūtīti ar elektroniskā pasta sūtījumu.

Noraidījumi tiesnesei nav pieteikti.

2019.gada 6.novembrī civillietā tika pasludināts saīsināts spriedums (lietas 124. – 126.lapa).

2019.gada 11.novembrī tiesā elektroniskā pasta sūtījumā saņemts prasītāja iesniegtais pilna sprieduma sastādīšanas lūgums (lietas 131. – 132.lapa).

Motīvu daļa

Tiesa, izvērtējusi prasības pieteikumā norādītos apstākļus, atbildētāja paskaidrojumos par prasību un papildus paskaidrojumos izteiktos argumentus un apsvērumus, izvērtējusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, atzīst, ka prasība ir noraidāma pilnībā.

Lietā nav strīda un ar lietas materiāliem apstiprināts, ka zemes gabala Slāvu iela, Rīga, kadastra Nr.0100 071 0051, īpašnieks ir prasītājs un uz minētā zemes gabala atrodas daudzdzīvokļu dzīvojamā māja Slāvu iela 15, Rīga, kuras uzturēšanai un apsaimniekošanai ir funkcionāli piesaistīta daļa prasītājam piederošā zemesgabala, proti 1579 kvadrātmetri (lietas 12. - 13.lapa).

Prasības pieteikumam ir pievienots 2014.gada 29.decembra zemes piespiedu nomas līgums Nr.7.4-1/1198/2014, no kura izriet, ka līgums un no tā izrietošās saistības ir attiecināmas uz pusēm no līguma parakstīšanas dienas un ir spēkā līdz to pilnīgai izpildei par periodu no 2015.gada 1.janvāra līdz 2017.gada 31.decembrim vai līdz brīdim, kad atbildētājs zaudē dzīvojamās mājas pārvaldīšanas tiesības (lietas 9. – 10.lapa).

N o 2015.gada 26.novembra Vienošanās Nr.7.4-1/597/2015 pie 2014.gada 29.decembra Zemes piespiedu nomas līguma Nr.7.4-1/1198/2014izriet, ka līgums un no tā izrietošās saistības ir attiecināmas uz prasītāju un atbildētāju no līguma parakstīšanas dienas un ir spēkā līdz to pilnīgai izpildei par periodu no 2015.gada 16.septembra līdz 2017.gada 31.decembrim vai līdz brīdim, kad atbildētājs zaudē dzīvojamās mājas pārvaldīšanas tiesības (lietas 15.lapa).

No prasības pieteikumā norādītā izriet, ka pēc 2018.gada 1.janvāra prasītājam nav izdevies vienoties ar atbildētāju par zemes nomas līguma noslēgšanu rakstveidā.

Prasība cita starpā pamatota ar Civillikuma 2141.pantu, kas noteic, ka nomniekam un īrniekam jāsamaksā nomas un īres maksa līgumā noteiktos termiņos [..], un ar Civillikuma 2142. pantu, kas noteic, ja līgumā nav noteikti maksas termiņi, tad nomniekam vai īrniekam jāmaksā nomas vai īres maksa tikai pēc lietošanas laika notecējuma, bet, ja līgums noslēgts uz gadu vai ilgāku laiku, tad minētā maksa samaksājama par katru pusgadu uz priekšu.

No prasības pieteikumā norādītā un tajā ietvertā prasības summas aprēķina konstatējams, ka zemes nomas maksas parāds aprēķināts par periodu no 2018.gada 1.janvāra līdz 2018.gada 28.februārim un zemes nomas maksa aprēķināta 6% apmērā no zemes kadastrālās vērtības gadā (109 102 EUR – lietas 21.lapa), dzīvojamai mājai funkcionāli nepieciešamā zemes gabala platība 1579 kvadrātmetri. Līdz ar to prasītājs aprēķinājis zemes nomas maksas parādu par iepriekšminēto periodu 362,82 EUR un pievienotās vērtības nodokli (PVN) 21 % - 76,19 EUR, kopā parādu 439,02 EUR.

No 2019.gada 28.februāra cesijas līguma kopijas (lietas 65.lapa) izriet, ka prasītājs nodod Skotijā reģistrētai sabiedrībai KERRAN INTER LP prasījuma tiesības, kas izriet no civillietas Nr.C29284018 par zemes nomas maksas parāda un pievienotās vērtības nodokļa parāda par laiku no 2018.gada 1.janvāra līdz 2018.gada 28.februārim 439,02 EUR piedziņu.

2017.gada 1.jūnijā pieņemti grozījumi likuma "Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" 54.panta otrajā daļā, kas stājās spēkā 2017.gada 27.jūnijā, nosakot, ja puses nevar vienoties, zemes gabala nomas maksa privatizētā dzīvokļa un mākslinieka darbnīcas īpašniekam no 2018.gada 1.janvāra nosakāma līdz pieciem procentiem gadā no zemes kadastrālās vērtības [..]

2017.gada 22.jūnijā pieņemti grozījumi likuma "Par zemes reformu Latvijas Republikas

pilsētās" 12.panta 2.^{1} daļā, nosakot, ja puses nevar vienoties, zemes gabala nomas maksa privatizētā dzīvokļa un mākslinieka darbnīcas īpašniekam no 2018.gada 1.janvāra nosakāma līdz pieciem procentiem gadā no zemes kadastrālās vērtības [..].

Ar Satversmes tiesas 2018.gada 12.aprīļa spriedumu lietā Nr.2017-17-01 2017.gada 1.jūnija grozījumi likuma "Par valsts un pašvaldību

dzīvojamo māju privatizāciju" 54.panta otrās daļas otrajā teikumā un 2017.gada 22.jūnija grozījumi likuma "Par zemes reformu Latvijas Republikas pilsētās" 12.panta 2.[1] daļā atzīti par neatbilstošiem Latvijas Republikas Satversmes 105.pantam un spēkā neesošiem no 2019.gada 1.maija.

Ievērojot norādīto, tiesa atzīst par nepamatotu prasību piedzīt no atbildētāja zemes nomas maksu 6 % apmērā no zemesgabala kadastrālās vērtības par prasības pieteikumā norādīto periodu.

Saskaņā ar likuma "Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" 54.panta ceturto daļu, ja atbilstoši šā likuma 50.panta pirmās daļas 3.punkta prasībām zemes nomas līgumi ar zemes gabala īpašnieku nav noslēgti, zemes gabala īpašniekam ir tiesības prasību tiesā par zemes nomas līguma noslēgšanu vērst pret personu, kurai nodotas attiecīgās dzīvojamās mājas pārvaldīšanas un apsaimniekošanas tiesības.

Judikatūrā atzīts, ka zemes īpašnieka tiesības celt tiesā prasību par zemes nomas līguma noslēgšanu ir saprotamas tādējādi, ka zemes īpašniekam ir tiesības prasīt gan nomas līguma noslēgšanu, gan faktisko nomas tiesisko attiecību atzīšanu, gan arī strīdu izšķiršanu par nomas līguma būtiskajām sastāvdaļām un parāda piedziņu, jo, nepievēršoties nomas līguma būtiskajām sastāvdaļām, nav iespējams izšķirt strīdu pēc būtības par nomas tiesisko attiecību nodibināšanu vai šādu faktisko attiecību, kas pastāv uz likuma pamata, konstatēšanu. Savukārt nomas maksas parāds ir pakārtots jautājums *(skat. Augstākās tiesas 2016.gada 20.aprīļa sprieduma lietā Nr.SKC-0005/2016 8.punktu).*

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija, izskatot apelācijas kārtībā citas analoģiskas vienkāršotās procedūras lietas AS „Pilsētas zemes dienests" prasībās pret SIA „Rīgas namu pārvaldnieks" par naudas piedziņu, vairākkārt norādījusi, ka AS „Pilsētas zemes dienests" pārāk plaši interpretējusi savas kā zemes īpašnieces tiesības piespiedu nomas attiecībās, jo strīds par to, vai dzīvokļu īpašniekiem ir izveidojies zemes nomas maksas parāds, var tikt izlemts tikai pēc tam, kad būs noslēgts attiecīgs zemes nomas līgums vai pieteikts lūgums tiesai noteikt līguma būtiskās sastāvdaļas *(skat. piemēram, 2019.gada 27.marta spriedumu lietā Nr.C29291018 (CA-1073/19), 2019.gada 29.maija spriedumu lietā Nr.C29256318 (CA-1484/19), 2019.gada 13.jūnija spriedumu lietā Nr.C29243218 (CA-1457/19).*

Tiesa pievienojas Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas viedoklim un atzīst, ka prasītāja tiesību pārņēmējs KERRAN INTER LP pārāk plaši interpretē savas cesijas līguma noslēgšanas ceļā iegūtās tiesības zemes piespiedu nomas tiesiskajās attiecībās, jo strīds par to, vai dzīvojamās mājas dzīvokļu īpašniekiem ir izveidojies zemes nomas maksas parāds, varētu tikt izlemts tikai pēc tam, kad tiktu izlemts jautājums par zemes nomas tiesisko attiecību konstatēšanu, taču konkrētajā gadījumā prasījums par zemes nomas tiesisko attiecību konstatēšanu nav pieteikts, kā arī šāda prasījuma pieteikšana nav iespējama, jo KERRAN INTER LP nav attiecīgā zemesgabala īpašnieks.

No atbildētāja papildus iesniegtajiem pierādījumiem konstatējams, ka 2018.gada 27.jūlijā starp prasītāju un atbildētāju noslēgta vienošanās Nr.7.1-1/822/2018 (lietas 47. – 49.lapa) par zemes nomas maksas par periodu no 2018.gada 1.janvāra līdz 2018.gada 31.decembrim samaksas kārtību, kas noteic, ka atbildētājs dzīvojamās mājas Slāvu ielā 15, Rīga dzīvokļu īpašniekiem par nomājamā zemesgabala lietošanu 2018.gadā veido uzkrājumu zemes nomas maksai, aprēķinot zemes nomas maksu 5,00% apmērā no nomājamā zemesgabala kadastrālās vērtības.

Saskaņā ar Civillikuma 1838.pantu, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo.

Civillikuma 1811. pants noteic, ka katra saistību tiesība izbeidzas pati no sevis, kad izpildīta tai atbilstošā parādnieka saistība, t.i. nolīdzinot parādu. Ja saistības tiesības priekšmets ir nauda, tad saistību izpilda ar samaksu.

Lietas materiāliem ir pievienots atbildētāja iesniegtais 2018.gada 17.augusta maksājuma dokuments Nr.18-8221 (lietas 57.lapa), kas apstiprina zemes nomas samaksu 829,07 EUR, kas iekasēta par 2018.gada 1.pusgadu, 27.07.2018. vien. Nr.7.1-1/822/2018, Slāvu iela 15 un 2018.gada 15.novembra maksājuma dokuments Nr.18-8222 (lietas 58.lapa), kas apstiprina zemes nomas samaksu 497,18 EUR, kas iekasēta par 2018.gada 3.ceturksni, 27.07.2018. vien. Nr.7.1-1/822/2018,Slāvu ielā 15 un 2019.gada 15.februāra maksājuma dokuments Nr.19-8221 (lietas 59.lapa), kas apstiprina zemes nomas samaksu 423,94 EUR, kas iekasēta par 2018.gada 4.ceturksni, 27.07.2018. vien.Nr.7.1-1/822/2018, Slāvu ielā 15.

Tiesa atzīst, ka atbildētājs ir iesniedzis tiesai pierādījumus, kas apstiprina samaksas veikšanu, jo ar 2018.gada 17.augusta maksājuma dokumentu Nr.18-8221, 2018.gada 15.novembra maksājuma dokumentu Nr.18-8222 un 2019.gada 15.februāra maksājuma dokumentu Nr.19-8221 samaksāta summa 1750,19 EUR, kas pārsniedz prasības summas apmēru. Samaksa veikta pēc prasības celšanas tiesā un no maksājuma mērķa izriet, ka zemes noma maksāta par 2018.gada 1.pusgadu, 3.ceturksni un 4.ceturksni, tātad arī par prasības pieteikumā norādīto periodu.

Zemes piespiedu nomas tiesiskās attiecības regulē likuma „Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" 50. un 54.pants, likuma „Par zemes reformu Latvijas Republikas pilsētās" 12.panta 2.[1] daļa, kuras neparedz papildus nomas maksai veikt kādus citus maksājumus.

Augstākās tiesas judikatūrā ir nostiprināta atziņa, ka zemes piespiedu nomas tiesisko attiecību gadījumā nomnieka saistība likumā ir aprobežota ar kompensējamā nodokļa apmēru, neparedzot šajā sakarā nekādus papildu maksājumus *(skat. Augstākās tiesas 2015.gada 28.decembra sprieduma lietā Nr.SKC-110/2015 10.4.punktu*). Pievienotās vērtības nodoklis kā papildu maksājums ar likumu noteiktajai zemes nomas maksai nav piedzenams *(skat. Augstākās tiesas 2018.gada 29.augusta sprieduma lietā Nr.C39069214 (SKC-20/2018) 8.5.punktu).*

Likumdevējs nav vēlējies piešķirt zemes īpašniekam tiesības papildus likumā noteiktajai
maksimālajai nomas maksai prasīt no ēkas īpašniekiem kompensāciju par pievienotās vērtības
nodokļa maksājumu *(skat. Augstākās tiesas Senāta 2019.gada 9.aprīļa spriedumu lietā Nr.C28261709 (SKC-42/2019).*

Konkrētajā gadījumā tiesai nav pamata atkāpties no judikatūras, jo tiesiskie apstākļi nav mainījušies, līdz ar to tiesa atzīst, ka sākotnējam prasītājam AS „Pilsētas zemes dienests" nav tiesību uz pievienotās vērtības nodokļa 81,30 EUR atlīdzināšanu.

Ievērojot iepriekš spriedumā norādīto, kā arī ņemot vērā to, ka atbilstoši Civillikuma 1806.panta pirmajai daļai cesionārs neiegūst ar cesiju vairāk un lielākas tiesības, nekā bijušas cedentam, tiesa atzīst, ka KERRAN INTER LP prasības apmierināšanai nav pamata un tā ir noraidāma pilnībā.

Ņemot vērā, ka ir nodibināts pamats prasības noraidīšanai, kā arī ievērojot Eiropas Cilvēktiesību tiesas paustās atziņas attiecībā uz tiesas pienākumu argumentēt spriedumu, kur vienlaikus atzīts, ka ar šo pienākumu nav jāsaprot prasība tiesai detalizēti atbildēt uz jebkuru argumentu (*skat. ECT 1994.gada 19.aprīļa sprieduma „Van de Hurk v. The Netherlands"61.punkts*), tiesa atzīst par iespējamu nevērtēt pārējos spriedumā neaplūkotos prasītājas un atbildētāja sniegtos argumentus, iebildumus un pierādījumus.

Ievērojot to ka prasība noraidīta, un saskaņā ar Civilprocesa likuma 1.panta pirmo daļu, 33. pantu, 41. pantu, 44.pantu, 74.panta sesto daļu, 127.panta pirmo daļu, tiesa atzīst, ka nav pamata piedzīt no atbildētāja par labu prasītājam prasītāja samaksātos tiesāšanās izdevumus.

Civilprocesa likuma 1.panta pirmā daļa noteic, ka katrai fiziskajai un juridiskajai personai ir tiesības uz savu aizskarto vai apstrīdēto civilo tiesību vai ar likumu aizsargāto interešu aizsardzību tiesā. Atbilstoši Civilprocesa likuma 127.panta pirmajai daļai personai ir tiesības celt tiesā prasību, lai aizstāvētu savas aizskartās vai apstrīdētās civilās tiesības.

Tātad civilprasības pamatā ir prasītāja civilo tiesību vai ar likumu aizsargāto interešu aizskārums vai apstrīdējums, un attiecīgi persona, pret kuru ceļama prasība, jeb atbildētājs, ir persona, kura ir aizskārusi vai apstrīdējusi prasītāja civilās tiesības vai ar likumu aizsargātās intereses.

Civilprocesa likuma 74.panta sestā daļa noteic, ka pusēm savas tiesības jāizmanto un pienākumi jāizpilda godprātīgi.

No Civilprocesa likuma 41.panta izriet tiesas izdevumu atlīdzināšanas jēga un mērķis – ka izdevumi par tiesvedības procesu ir jāmaksā tam, kurš ir vainojams šo izmaksu radīšanā. Atbildētājam ir jācieš tiesas izdevumi, ja viņš devis iemeslu pamatotas prasības celšanai. Citiem vārdiem, personai, kas cietusi no tiesību aizskāruma, nav jācieš izdevumi, kas radušies šī tiesību aizskāruma novēršanas procesā.

Parasti atbilstoši prasības tiesvedības būtībai atbildētājs lietā būs vainojams prasītāja tiesību aizskārumā. Tomēr ir atsevišķi izņēmuma gadījumi, kad persona, kura ir atbildētāja statusā, nav vainojama prasītāja tiesību aizskārumā, proti, kad persona var iegūt kādu mantisku labumu tikai prasības kārtībā un kad šī labuma iegūšana ir atkarīga vienīgi no paša prasītāja izvēles un rīcības, nevis no atbildētāja (*sk. Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2018.gada 29.janvāra lēmums lietā Nr. SKC-48/2018*).

Prasības pieteikumā norādīts, ka līdz 2017.gada 31.decembrim nomas līgums par ēkai funkcionāli nepieciešamā zemes gabala nomu bija noslēgts ar ēkas pārvaldnieku SIA "Rīgas namu pārvaldnieks", savukārt pēc 2018.gada 1.janvāra prasītājam ar atbildētāju nav izdevies vienoties par zemes nomas līguma noslēgšanu rakstveidā.

Atbildētājs rakstiskajos paskaidrojumos vērš tiesas uzmanību uz to, ka 2017.gada 29.decembrī atbildētājs bija saņēmis prasītāja vēstuli Nr.280839 "Par zemes nomas līgumiem" (lietas 37.lapa), kurā atbildētājam tika piedāvāts noslēgt zemes nomas līgumus par prasītājam piederošo zemesgabalu, uz kuriem atrodas atbildētāja pārvaldīšanā esošās dzīvojamās mājas, tai skaitā arī dzīvojamā māja Slāvu ielā 15, Rīga, nosakot fiksētu zemes nomas maksu, lūdzot atbildi uz izteikto priekšlikumu sniegt līdz 2018.gada 15.janvārim.

No lietas materiāliem pievienotās SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" 2018.gada 16.janvāra vēstules Nr.1-2/2582 (lietas 39.lapa) izriet, ka atbildētājs prasītājam ir sniedzis atbildi uz piedāvājumu noslēgt zemes piespiedu nomas līgumus, norādot, ka tas dzīvojamo māju dzīvokļu īpašnieku vārdā nevar slēgt zemes piespiedu nomas līgumus, kas neatbilst normatīvo aktu prasībām un dzīvojamo māju dzīvokļu īpašnieku interesēm, un piedāvā prasītājam noslēgt zemes piespiedu nomas maksas līgumus, nosakot zemes nomas maksu 2018.gadam 5% apmērā no attiecīgo zemesgabalu vai to daļu kadastrālās vērtības 2018.gadā, tai skaitā pievienotās vērtības nodoklis atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajai likmei.

Tādējādi tiesa secina, ka atbildētājs nav vainojams prasītāja tiesību aizskārumā, jo tā vietā, lai noslēgtu zemes nomas līgumu ar atbildētāju, par ko puses pēc būtības jau bija vienojušās ārpustiesas kārtībā, jo atbildētājs piekrita noslēgt zemes nomas līgumu, prasītājs tomēr izvēlējās celt tiesā prasību par zemes nomas maksas parāda piedziņu tikai par 2018.gada janvāri un februāri, izvairoties no valsts nodevas samaksas pilnā apmērā, kādā tā būtu samaksājama valsts budžetā, ja prasītājs būtu papildus izteicis prasījumus par zemes nomas līguma būtisko sastāvdaļu noteikšanu un zemes nomas līguma noslēgšanu.

Ievērojot iepriekš norādīto pamatu prasības noraidīšanai, un atzīstot, ka atbildētājs nav vainojams prasītāja tiesību aizskārumā, tiesa secina, ka situācijā, kad atbildētājs nav aizskāris prasītāja tiesības vai ar likumu aizsargātās intereses un nav devis iemeslu prasītājam prasības celšanai, nav pamata piedzīt no atbildētāja par labu prasītājam tiesāšanās izdevumus.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar minēto un Civilprocesa likuma 8., 93., 97., 193., 250.^{25}, tiesa

nosprieda

Noraidīt pilnīgi KERRAN INTER LP, Skotijas reģistrācijas numurs SL19492,prasību vienkāršotajā procedūrā pret SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" kā dzīvojamās mājas Slāvu iela 15, Rīgā pārvaldnieku par zemes nomas maksas un pievienotās vērtības nodokļa parāda piedziņu par laika periodu no 2018.gada 01.janvāra līdz 2018.gada 28.februārim.

Par spriedums sastādīšanas dienu noteikts 2019.gada 9.decembris.

Spriedums sastādīts un pieejams tiesas kancelejā 2019.gada 17.decembrī.

Spriedumu, kas sastādīts atbilstoši Civilprocesa likuma 193.pantā noteiktajam sprieduma saturam, lietas dalībnieki var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.^{2} pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese S.Hrebtova